

TESAŘSKÉ A TRUHLÁŘSKÉ PRÁCE

TESAŘSTVÍ (lidově **tesařina**) je řemeslo vykonávané tesařem. Jedná se o stavební profesi s dlouhou historií rozšířenou prakticky po celém světě. Zahrnuje širokou škálu prací se dřevem, především výrobu stavebních konstrukcí. Výrobou nábytku, oken a dveří

se zabývá truhlářství. K tomuto povolání patří velký podíl těžké ruční práce a **tesař** nejčastěji pracuje pod širým nebem. Většinu tesařských dovedností, jako je tomu i u jiných řemesel, je třeba získat zkušenostmi. V dávných dobách byl prakticky každý majitel domu svým vlastním tesařem, protože si svůj dům musel zpravidla postavit sám. S pozdější specializací povolání vznikla i profese tesaře. Tesařské řemeslo je poměrně manuálně namáhavé, neboť mistr tesař i

jeho pomocníci musí zdvihat často dosti těžké dřevěné trámy a stavební dílce. Z tohoto důvodu vykonávají řemeslo téměř výlučně muži.

Mezi nejdůležitější ruční tesařské náčiní patří:

- pila
- kladivo
- sekera
- poříz
- nebozez, kolovrátek, vrtáky
- dláto
- hoblík
- brusný papír
- pravítko a úhelník, tužka
- bruska, vrtačka,
- teslice a děropáč
- skládací metr

TESAŘ tradičně provádí především tyto stavební práce:

- výroba **nosné konstrukce** budov (roubené, hrázděné atd.), **bednění** (např. pro betonáž), **střech** (krokve, vaznice, vazníky atd.) a další hrubé stavební práce, které nevyžadují precizní spoje ani vzhled
- montáž podlahových a stropních **nosníků**, tj. vodorovných trámů napojených na nosnou konstrukci pod podlahou, respektive stropem, jež dávají podlaze či stropu nosnost a umožňují jejich montáž
- výroba **doplňkových konstrukcí**, např. altánů, pergol, rozmanitých přístřešků, zábradlí atd.
- **lodní tesařina**, tj. stavba, údržba a opravy lodí
- **filmová** a televizní tesařina, tj. stavba a bourání provizorních konstrukcí a dekorací pro filmové a televizní natáčení

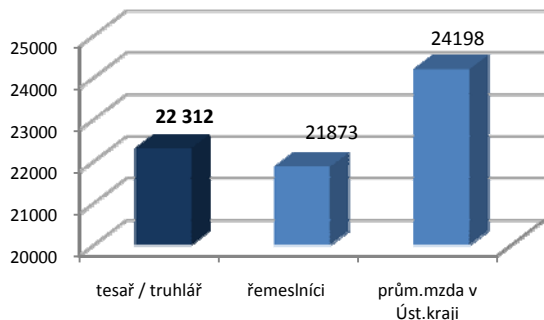
Blízkým příbuzným řemeslem je **stavební truhlářství**, tj. výroba a montáž oken, dveří, parketových podlah a dalších prvků, jež vyžadují maximální přesnost; stavební truhlář vyrábí též dřevěné obklady stěn, okenních a dveřních otvorů, podlahové soklíky a přechodové lišty.

Tesař zhotovuje mimo jiné tyto výrobky:

- krovů
- roubené stavby
- hrázděné stavby
- garážové a další přístřešky
- brány, vrata
- schodiště
- vikýře
- arkýře
- markýzy
- bednění
- pergoly
- palubky

Úkolem tesaře je zhotovování, údržba a opravy dřevěných konstrukcí a jejich prvků. Pracovními činnostmi jsou - měření, rozvrhování, orýsování, řezání a opracovávání jednotlivých dřevěných prvků pro tesařské konstrukce - montáž různých druhů tesařských výrobků, např. krovů střech, typizovaných montovaných skladišť, stolů, lavic, dveří, bednění tvarově členitých konstrukcí (např. různé tvarovaných věží) apod. - montáž dřevěných konstrukcí pro zabezpečení budov proti zřícení - zakládání dřevěných staveb - provádění údržby a oprav tesařských konstrukcí a konzervace dřeva. Povolání je vykonáváno v dílnách i přímo na stavbách. Je třeba počítat s prací ve výškách, s těžko přístupnými objekty práce, s prašností i hlučností. Předpokladem pro úspěšný výkon povolání je vyučení, zručnost, tělesná obratnost, fyzická zdatnost, prostorová představivost, schopnost pracovat v týmu, dobrý zrak a sluch.

Průměrná hrubá mzda dle profese v roce 2008

V současné době velmi žádaný obor na trhu práce

Tesařské konstrukce, zejména pak stavby a rekonstrukce krovů, prostě stavby s vůní dřeva. Tradiční řemeslo, vyžadující pečlivost, zkušenost a cit, které mu chceme dát.

TRUHLÁŘ

Kdo to je a co dělá? Úkolem truhláře je výroba a opravy nábytku a dalších výrobků zhotovených převážně ze dřeva. Truhlář je kvalifikovaný pracovník schopný samostatné výroby a oprav nábytku, průmyslových výrobků ze dřeva, stavebně-truhlářských výrobků a konstrukcí **Co je náplní jeho práce?** Pracovními činnostmi jsou - výběr a příprava vhodných materiálů, rýsování, rozměřování a rozkreslování truhlářských prvků - strojní obrábění všech druhů materiálů ze dřeva nebo polotovarů zhotovených na bázi dřeva a umělých hmot řezáním, hoblováním, frézováním, vrtáním, na všech druzích dřevoobráběcích strojů - ruční obrábění materiálů řezáním, hoblováním, tvarováním, vrtáním a broušením, ručními nebo mechanizovanými nástroji - povrchová úprava výrobků mořením, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů a laků strojně i ručně - montáž a demontáž kompletních truhlářských výrobků nebo konstrukcí - oprava a rekonstrukce všech druhů truhlářských výrobků - seřizování, údržba o běžné opravy dřevoobráběcích strojů.

Mezi běžné pracovní činnosti patří zejména :

- technologická příprava materiálů vysoušením, plastifikací, laminováním
- výběr a příprava vhodných materiálů, rýsování, rozměřování a rozkreslování truhlářských prvků
- strojní obrábění všech druhů materiálů ze dřeva nebo polotovarů zhotovených na bázi dřeva a umělých hmot řezáním, hoblováním, frézováním, vrtáním, broušením na dřevoobráběcích strojích nebo mechanizovaných linkách
- povrchová úprava výrobků mořením, bělením, imitováním dřeva, nanášením tmelů, emailů a laků strojně nebo ručně
- výroba nedělených i dělených modelů a maket
- výroba beden, palet a sudů
- seřizování dřevoobráběcích strojů a ručních nástrojů, jejich běžná údržba
- montáž a demontáž dřevěných výrobků nebo konstrukcí
- oprava a rekonstrukce všech druhů výrobků v celém rozsahu truhlářské technologie

S čím pracuje? Nejpoužívanějšími pracovními prostředky jsou dřevoobráběcí stroje, vrtačky, brusky, hoblíky, pilky, rašple a apod., a šikovné ruce. **Jaký by měl být a co by měl znát?** Předpokladem pro úspěšný výkon povolání je vyučení, zručnost, estetické cítění, prostorová představivost, vynalézavost a tvůrčí schopnosti.

STAVEBNÍ TRUHLÁŘ

Kdo to je a co dělá? Stavební truhlář je pracovník, který provádí truhlářské práce na stavbách. **Co je náplní jeho práce?** Např. osazování oken a dveří do dřevěných rámců ("futer"), zhotovování dřevěných schodů a zábradlí, zasazování vestavěných polic, skříní apod. **V jakém pracuje prostředí?** Povolání je vykonáváno na stavbách i uvnitř staveb i již obývaných domů i v dílnách, je třeba počítat s prašností a nečistotami, někdy i s prací ve výškách a s měnícím se klimatem. **Jaký by měl být a co by měl znát?** Předpokladem pro úspěšný výkon povolání je vyučení, zručnost.

Dva výše uvedené profesní obory, které mají co do rozsahu velmi široký záběr v oboru zejména pozemního stavitelství, jsou poměrně žádanými na trhu práce a to zejména z toho důvodu, že nastupuje trend, kdy se vracíme k přírodním materiálům. Hektická doba sebou přináší vyšší požadavky na relaxaci a oddech a ten si dopřáváme právě v prostředí, které na nás působí co nejvíce klidně a přirozeně. A právě interiéry a doplňky ze dřeva jsou ty, které nám dopřejí vždy pocit něčeho opravdového a přirozeného.

TESAŘ A TRUHLÁŘ jsou významné a prestižní profese, které se o svou budoucnost rozhodně nemusí obávat. Jejich uplatnění u stavebních firem ale i jako drobných živnostníků, kteří svou zručnost a často i fantazii dokáží vetknout do kusu dřeva, je jisté a stálé, neboť jejich práce je nezbytnou součástí výstavby v každé době. Výsledky jejich práce zasahují do našeho každodenního života. Každý dům si nese svou střechu, každý interiér obsahuje kus krásného dřevěného popř. dřevotřískového nábytku ... a jen těžko bychom na tom mohli v době kratší než pár desetiletí něco měnit.